

ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี

ในการเป็นประธานพิธีลงนาม MOU เพื่อบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุ) ระหว่าง พม. มท. ศธ. และ สธ.

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มี.ค. ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ตึกสันติไมตรี (หลังนอก) ทำเนียบรัฐบาล

พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นรม. เป็นประธานในพิธีลงนาม MOU เพื่อบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุ) ระหว่าง พม. มท. ศธ. และ สธ. โดยมี รอง นรม. (พล.อ.อ. ประจิน จั่นตอง) รอง นรม. (พล.ร.อ. ณรงค์ พิพัฒนาศัย) รมว.พม. รมว.มท. รมว.ศธ. รมว.สธ. ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคประชาชน ร่วมเป็นสักขีพยาน โดยสรุปข้อสั่งการสำคัญ ดังนี้

ข้อสั่งการของ นรม.

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อสั่งการของ นรม.	นโยบายรัฐบาล
๑.	พม. / มท. / ศธ. / สธ.	<u>แนวทางบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต</u> ให้ พม. มท. ศธ. และ สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตระหว่างกันตามแนวทางสำคัญ โดยยึดหลักการตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และ กำหนดวัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยดำเนินการทั้งงาน Function และงานบูรณาการ เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่และขยายไปสู่พื้นที่อื่น ๆ	๓.๔ ๔.๔
๒.	มท.	<u>การลดความแออัดของกรุงเทพมหานคร</u> ให้ มท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาลดความแออัดของกรุงเทพมหานคร โดยการวางผังเมืองรองรับอัตราการขยายตัวที่เพิ่มสูงขึ้น และการกระจายแหล่งรายได้ไปยังต่างจังหวัด โดยเฉพาะ ๒๐ กว่าจังหวัดที่มีศักยภาพพร้อมรองรับการลงทุน	๓

ลำดับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ข้อสั่งการของ นรม.	นโยบาย รัฐบาล
๓.	ศธ.	การเร่งรัดการปฏิรูปการผลิตครู ให้ ศธ. เร่งรัดการปฏิรูปการผลิตครู โดยพิจารณาหลักเกณฑ์ในการสอบบรรจุครูที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในสาขาที่ขาดแคลนให้มีความเหมาะสม เช่น กำหนดมาตรการประเมินผลทุก ๖ เดือน ตลอดระยะเวลา ๒ ปี กำหนดให้ต้องสอบผ่านใบประกอบวิชาชีพภายใน ๒ ปี เป็นต้น เนื่องจากบางสาขาจำเป็นต้องให้ผู้มีคุณวุฒิโดยตรงมาสอน เพื่อเป็นอีกหนึ่งในแนวทางการยกระดับคะแนนด้านการศึกษา เช่น O-Net PISA ให้เพิ่มมากขึ้น	๔.๖
๔.	ทุกกระทรวง	การสร้างงานให้กับผู้ทรงคุณวุฒิและคนพิการ ให้ทุกกระทรวง พิจารณาแนวทางการสร้างงานให้กับผู้ทรงคุณวุฒิที่เกษียณอายุราชการแล้ว (Brain Bank) และคนพิการ เช่น การจัดจ้างในตำแหน่งที่ปรึกษาโครงการสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ การรับงานไปทำที่บ้านผ่านคอมพิวเตอร์ของผู้พิการ เป็นต้น	๓.๑
๕.	ทุกกระทรวง	การพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล ให้ทุกกระทรวง พิจารณาแนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาแรงงานข้ามชาติในอนาคต เนื่องจากแนวโน้มของการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านที่เพิ่มสูงขึ้น อาจทำให้แรงงานอพยพกลับภูมิลำเนา และส่งผลต่อการขาดแคลนแรงงานในงานที่ต้องใช้แรงงาน	๖.๑๘
๖.	ทุกกระทรวง	การติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ให้ทุกกระทรวง ติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล หากพบว่ามีข้อบกพร่องประการใด ให้นำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป	๑๐.๑

กณย. สลน.

(สราวุฒิ สรุป/ พูลสุข ตรวจ)

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ การบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุ)

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ระหว่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข มีเจตจำนงที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุ) โดยร่วมกันผลักดันในระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนสร้างกลไกการดำเนินงานให้เอื้อต่อการดูแลกลุ่มเป้าหมายในระดับพื้นที่ ที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างยั่งยืนทุกหน่วยงานในบันทึกความร่วมมือนี้ จึงมีความเห็นพ้องกันกับแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ดังต่อไปนี้

๑. **กลุ่มเด็กปฐมวัย** : ร่วมกันดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และเป็นพลเมืองที่มีวินัยดีและเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีความรู้ มีทักษะและทัศนคติที่เป็นค่านิยมที่ดี มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ มีความเจริญเติบโตทางจิตวิญญาณ มีจิตสาธารณะ และทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน พลเมืองโลก ตามกรอบการบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตในกลุ่มเด็กปฐมวัย ๔ H ประกอบด้วย ๑) Heart (ดี มีวินัย) ๒) Head (เก่ง) ๓) Hand (ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะ) ๔) Health (แข็งแรง) โดยได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของแต่ละกระทรวง เพื่อหนุนเสริมการดำเนินงานร่วมกันแบบบูรณาการ ดังนี้

๑.๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- ๑) ส่งเสริม พัฒนา และติดตามการพัฒนาเด็กปฐมวัยของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด และกรุงเทพมหานคร
- ๒) ส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และจัดสวัสดิการแก่เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจน ขาดแคลน และประสบปัญหาทางสังคม
- ๓) พัฒนามาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติให้เป็นมาตรฐานกลางที่ใช้ร่วมกันทั่วประเทศ และติดตามผลการดำเนินงาน
- ๔) ส่งเสริม และพัฒนาการดำเนินงานของสถานรองรับเด็กทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน
- ๕) ส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว

๑.๒. กระทรวงมหาดไทย

- ๑) จัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่เพื่อการพัฒนาเด็กองค์รวม จัดประชาคมแผนฯ และผลักดันให้เกิดข้อตกลงชาวบ้าน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติของครอบครัว
- ๒) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก และปกป้องคุ้มครองเด็ก เช่น ลานเล่นและเครื่องเล่น สถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะ ศูนย์พัฒนาเด็ก
- ๓) สนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดหาอาหารกลางวัน นมสำหรับเด็กปฐมวัย
- ๔) สร้างเสริมรายได้และฝึกอาชีพเสริมแก่พ่อ แม่ และผู้ปกครองเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอ
- ๕) สร้างแรงจูงใจแก่พ่อ แม่ ครอบครัวที่เลี้ยงดูลูกได้ถูกต้องเหมาะสมตามวัย
- ๖) พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐาน
- ๗) สร้างกลไกและประสานการขับเคลื่อนงาน รวมทั้งการกำกับ ติดตาม และประเมินผล
- ๘) กรณีที่ท้องถิ่นมีความพร้อมในการรับถ่ายโอนภารกิจจากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงศึกษาธิการ ให้ดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๑.๓. กระทรวงศึกษาธิการ

- ๑) จัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัย
- ๒) คัดเลือกและสนับสนุนการใช้นิตานและสื่อเรียนรู้อื่นๆ ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งส่งเสริมการอ่าน เล่านิทาน การใช้สื่อเรียนรู้ต่างๆ และการสนับสนุนหนังสือนิตานแก่ครอบครัว
- ๓) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ได้แก่ ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์
- ๔) สร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น ลานเล่น และเครื่องเล่น เป็นต้น
- ๕) ส่งเสริมสุขภาพที่ดีของเด็กปฐมวัย เช่น ด้านพฤติกรรมสุขภาพ อาทิ แปร่งฟัน ล้างมือ การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย เป็นต้น
- ๖) ส่งเสริมและสนับสนุนภาวะการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี เหมาะสมตามช่วงวัย
- ๗) ให้บริการความรู้ในเรื่องชีวิตครอบครัวศึกษาให้แก่พ่อแม่ และผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

๑.๔. กระทรวงสาธารณสุข

- ๑) พัฒนาระบบบริการอนามัยแม่และเด็กของสถานบริการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานสากลและสร้างการเข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียม
- ๒) เสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพ่อแม่ และผู้ปกครอง
- ๓) สร้างความตระหนักรู้ ด้วยสื่อที่หลากหลาย เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกมิติ
- ๔) ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ มาตรฐาน รูปแบบและเทคโนโลยีในการส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็ก
- ๕) สร้างการมีส่วนร่วมจากภาคีภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคม

๒. ผู้สูงอายุ : ร่วมกันดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์ผู้สูงอายุเป็นหลักชัยของสังคม ตามกรอบการบูรณาการความร่วมมือการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตในผู้สูงอายุ ๓ S ประกอบด้วย ๑) Social Participation (ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคม) ๒) Social Security (ส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัย) ๓) Strong Health (ส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรง) โดยได้กำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของแต่ละกระทรวงเพื่อหนุนเสริมการดำเนินงานร่วมกันแบบบูรณาการ ดังนี้

๒.๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- ๑) ส่งเสริมพื้นที่ต้นแบบการบูรณาการพัฒนาคูณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบฯ ศูนย์พัฒนาคูณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุคุณภาพ
- ๒) ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานพัฒนาคูณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ
- ๓) ส่งเสริมการขยายโรงเรียนผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ในศูนย์พัฒนาคูณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ
- ๔) พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน

๒.๒ กระทรวงมหาดไทย

- ๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้ครอบครัว มีความอบอุ่น มั่นคง
- ๒) ส่งเสริมพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ Aged-friendly communities/cities
- ๓) ส่งเสริม สนับสนุนการประกันรายได้
- ๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ กระทรวงศึกษาธิการ

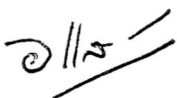
- ๑) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิต เพื่อคงภาวะติดสังคมให้แก่ผู้สูงอายุกลุ่มติดสังคมในชุมชน ในหลักสูตรและรูปแบบที่หลากหลาย
- ๒) ผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข เพื่อดูแลผู้สูงอายุภาวะพึ่งพิงในครอบครัว ในชุมชน และเพื่อการมีงานทำของประชากรวัยแรงงาน (อาสาสมัครประจำครอบครัว/care giver)
- ๓) ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพในครอบครัว และสนับสนุนการจัดกิจกรรมสายสัมพันธ์ในครอบครัวฯ

๒.๔ กระทรวงสาธารณสุข

- ๑) ส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์
- ๒) พัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุและจัดให้มีคลินิกผู้สูงอายุคุณภาพในโรงพยาบาลขนาด ๑๒๐ เตียงขึ้นไป
- ๓) พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ในชุมชนและจัดทำแผนรายการบุคคล (care plan)
- ๔) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ
- ๕) ส่งเสริมพัฒนาการรวมกลุ่มและชมรมผู้สูงอายุ วัดส่งเสริมสุขภาพ และศาสนสถานอื่นๆ

บันทึกความร่วมมือนี้ ทำขึ้น ๔ ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน ทุกหน่วยงานพิจารณาข้อความโดยละเอียด ตรงตามเจตนารมณ์ทุกประการ จึงได้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน และต่างฝ่ายต่างถือไว้ปฏิบัติหน่วยงานละ ๑ ฉบับ

พลตำรวจเอก

(อุดลย์ แสงสิงแก้ว)

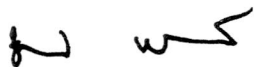
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข